

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	21100 - Geografia del Turisme
Grup	Grup 16, 1S, Menorca, GTUR
Guia docent	C
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	21100 - Geografia del Turisme
Crèdits	2,4 de presencials (60 hores) 3,6 de no presencials (90 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 16, 1S, Menorca, GTUR (Campus Extens Illes)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Castellà

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Miguel Seguí Llinás msegui@uib.es	15:00	17:00	Dimarts	21/09/2015	30/07/2016	40 Beatriu de Pinos

Contextualització

L'assignatura Geografia del Turisme és una assignatura bàsica del primer curs del primer semestre del grau, tant de Turisme com de Geografia.

S'ha considerat adient col·locar aquesta assignatura al principi dels estudis, tant de Geografia com de Turisme, ja que permet tenir un coneixement general dels conceptes bàsics de la Geografia del Turisme, la situació de les grans regions turístiques mundials i dels nous espais turístics.

S'ha escollit el Turisme tant pel seu atractiu, per la seva complexitat analítica i per ser una temàtica essencial per a poder entendre la geografia balear. El fet de fer-ho a través del Turisme, ens permet donar una volta al món com si fossim turistes i, d'aquesta manera, anar descobrint les diferents regions mundials, amb totes les seves característiques: climàtiques, orogràfiques, patrimonials –tant naturals com culturals– i humanes. Creim que és la millor manera d'anar descobrint el món en el que vivim per tal de després poder profunditzar els coneixements que anirem adquirint al llarg dels cursos del grau.

Requisits

Com que és una assignatura del primer semestre del primer curs de grau no té cap requisit que no sigui el d'estar matriculat a la UIB.

Competències

Les competències ens indiquen les capacitats que pensam haurien de tenir els alumnes en acabar de cursar aquesta assignatura.

Guia docent

Específiques

- * 1. CE-2: Adquirir un coneixement bàsic i comprensiu de la relació entre els diversos enfocaments de la disciplina, inclosos els relacionats amb els camps epistemològics més amples de les ciències naturals, les ciències econòmiques i jurídiques i les humanitats. 2. CE-3: Reconèixer les formes en què l'organització social i territorial de les societats influeix en l'aprofitament dels recursos, l'ocupació del territori, la mobilitat de la població i la diversificació funcional de l'espai. 3. CE-5. Demostrar el coneixement global de les distintes formes que tenen el espais turístics a nivell mundial, així com ser capaços d'analitzar els distintes factors que han intervingut en la seva configuració..

Genèriques

- * 1. CG-2: Saber aplicar els coneixements tècnics i metodològics al seu treball d'una forma professional, tot integrant els distintes camps d'estudi que ha vist, relacionats amb el turisme, i adquirir les competències que s'han de demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva temàtica d'estudi. 2. CG-3: Tenir la capacitat de reunir i interpretar dades quantitatives, qualitatives i espacials rellevants, que li permetin emetre judicis que incloïxin una reflexió crítica sobre temes rellevants de tipus territorial, social, econòmic, jurídic, científic o ètic..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

L'assignatura s'estructura en 1 Introducció i **4 grans blocs**, subdividits en temes.

Continguts temàtics

Bloc 1. Europa

- Introducció. Introducció
- Tema 1. La Península Ibèrica
  - 1.1.1. El turisme a les Illes Balears
  - 1.1.2. El turisme a Espanya
  - 1.1.3. El turisme a Portugal
- Tema 2. L'Europa Occidental
  - 1.2.1. França
  - 1.2.2. El Benelux
  - 1.2.3. Les illes Britàniques
- Tema 3. L'Europa Nòrdica, Central i Oriental
  - 1.3.1. Europa Nòrdica
  - 1.3.2. Europa Central
  - 1.3.3. Rússia i l'Europa Oriental
- Tema 4. Europa del Sud
  - 1.4.1. Itàlia
  - 1.4.2. Països adriàtics

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	21100 - Geografia del Turisme
Grup	Grup 16, 1S, Menorca, GTUR
Guia docent	C
Idioma	Català

1.4.3. Grècia, Bulgària, Rumania

Bloc 2. El turisme a Amèrica i l'Antàrtida

Tema 1. Amèrica del Nord

2.1.1. Els Estats Units

2.1.2. Canadà

Tema 2. Amèrica Central i el Carib

2.2.1. Amèrica Central

2.2.2. El Carib

Tema 3. Amèrica del Sud i Antàrtida

2.3.1. Amèrica del Sud

2.3.2. Antàrtida

Bloc 3. El turisme a Àsia i Oceania

Tema 1. El turisme a Àsia

3.1.1. Àsia meridional

3.1.2. Àsia oriental

3.1.3. Sibèria i Àsia central

Tema 2. Oceania

3.2.1. El turisme a Austràlia

3.2.2. Nova Zelanda

3.2.3. Les petites illes del Pacífic

Bloc 4. El turisme a l'Àfrica i l'Orient Mitjà

Tema 1. El turisme a l'Àfrica

4.1.1. El Nord d'Àfrica

4.1.2. Àfrica Oriental i illes de l'Indic

4.1.3. Àfrica Austral

4.1.4. Àfrica Occidental i illes Atlàntiques

Tema 2. Orient Mitjà

4.2.1. L'Orient Pròxim Mediterrani

4.2.2. L'Orient Mitjà i els Països del Golf

Metodologia docent

En aquest apartat s'exposen les diferents modalitats d'aprenentatge previstes per aquesta assignatura. La Geografia del Turisme es desenvoluparà utilitzant les classes teòriques i les classes pràctiques. Aquestes darreres consistiran en sessions a l'aula. Es tindrà en compte, de manera molt significativa, l'actitud de l'alumne a cadascuna d'aquestes modalitats.

Activitats de treball presencial

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	21100 - Geografia del Turisme
Grup	Grup 16, 1S, Menorca, GTUR
Guia docent	C
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Les classes teòriques tenen com a finalitat l'explicació per part del professor dels continguts del programa. En ser l'avaluació contínua, es tindrà en compte l'assistència i la participació, a l'igual que la actitud de l'alumne vers l'assignatura. Entre d'altres, es tindrà en compte la seva assistència continuada, el grau de participació en els debats sobre diferents temes, l'atenció a les classes teòriques, la disposició a l'estudi i el compliment de les tasques encomenades.	41
Classes pràctiques	Classes pràctiques	Grup mitjà (M)	Desenvolupament d'un treball de recerca sobre una destinació turística a triar d'entre els temes proposats pel professor/a. Els alumnes, en grups de 2, realitzaran la recerca a l'aula amb el suport del professor/a.	15
Avaluació	Prova escrita	Grup gran (G)	L'alumnat ha de demostrar l'assoliment dels coneixements de l'assignatura. En el transcurs del semestre es faran: - Dues proves escrites. relatives als continguts explicats en les sessions teòriques. Tindran consideració de " proves eliminatòries de matèria " - Una prova final, que serà la recuperació de la prova (o proves) eliminatòries de matèria teòrica que no s'hagin superat.	4

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi i activitats individuals recomanades	El millor mètode consisteix en que el alumne programi unes hores d'estudi diàries i/o setmanals de la matèria de les classes magistrals impartides pel professor per poder superar les proves objectives amb facilitat. És important crear una carpeta amb els apunts de cada classe i les anotacions de la bibliografia que es vagi citant. També s'ha d'aprofitar la bibliografia recomanada i fer les lectures complementàries.	40
Estudi i treball autònom en grup	Activitats en grup	Els alumnes hauran de constituir grups per a la realització dels treballs i exposicions. Caldrà que aquests grups facin una feina sistemàtica en la preparació dels treballs des del primer dia de classe. Ells mateixos hauran d'organitzar col·lectivament les dinàmiques de treball, per tal d'elaborar conjuntament els documents escrits. La bona dinàmica del grup serà essencial per tal d'obtenir uns resultats positius en l'assignatura.	30
Estudi i treball autònom individual o en grup	Estudi i activitats individuals	Es recomana també l'estudi en grups per facilitar els intercanvis i completar els continguts de l'assignatura així com possibilitar el debat i la reflexió	20

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	21100 - Geografia del Turisme
Grup	Grup 16, 1S, Menorca, GTUR
Guia docent	C
Idioma	Català

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'assignatura s'avaluarà pel conjunt d'alumnes d'acord amb l'itinerari A. En la modalitat d'avaluació prevista a l'itinerari A, l'avaluació és continua, de manera que si un alumne supera les proves o exercicis que ha de realitzar, en acabar el període lectiu tindrà l'assignatura aprovada amb la qualificació que hagi obtingut.

La puntuació màxima que podrà obtenir un alumne és l'equivalent a 10. La puntuació s'ha d'obtenir de les tres modalitats d'avaluació: a) les proves objectives que avaluen l'adquisició dels continguts teòrics; b) les pràctiques que consisteixen en la confecció i presentació del treball de recerca d'una destinació turística; i c) l'avaluació de les actituds i aptituds de l'alumne. Es tindrà en compte la correcta expressió tan verbal com escrita, tot considerant que els errors ortogràfics i sintàctics podran restar punts a la nota final.

a) Proves que avaluen l'adquisició dels continguts teòrics: Els continguts teòrics són avaluats mitjançant proves objectives escrites. Aquest apartat representa el 50% de la qualificació final. Per aprovar aquesta part i per que faci mitjana amb la resta, s'han d'aprovar per separat cadascuna de les proves parcials, amb una puntuació mínima d'un 5.

b) Proves que avaluen les habilitats pràctiques. Serà obligatòria la presentació d'un treball de recerca sobre una destinació turística. Aquesta part representarà el 20% de la qualificació final. Per a que faci mitjana el treball ha d'haver estat exposat davant els alumnes i entregat en paper al professor, la presentació representarà el 20% de la qualificació final. Aquestes activitats són obligatòries i no recuperables.

c) Proves que avaluen les actituds i les aptituds: No hi ha prova específica per aquest apartat. La forma d'avaluar serà l'observació que realitza el professor de la seva actitud a classe, la seva assistència, el seu grau de participació, la seva atenció i la disposició a l'estudi i a realitzar les tasques assenyalades. Es valoraran negativament les actituds poc respectuoses amb la resta de companys i amb el docent. El seu pes serà d'un 10% de la qualificació final en cas de mostrar una actitud positiva, però podrà restar en cas contrari.

Classes magistrals

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves objectives (no recuperable)
Descripció	Les classes teòriques tenen com a finalitat l'explicació per part del professor dels continguts del programa. En ser l'avaluació continua, es tindrà en compte l'assistència i la participació, a l'igual que la actitud de l'alumne vers l'assignatura. Entre d'altres, es tindrà en compte la seva assistència continuada, el grau de participació en els debats sobre diferents temes, l'atenció a les classes teòriques, la disposició a l'estudi i el compliment de les tasques encomenades.
Criteris d'avaluació	Assistència i participació activa a les classes i actitud responsable envers les activitats d'aula proposades.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Guia docent

Classes pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Desenvolupament d'un treball de recerca sobre una destinació turística a triar d'entre els temes proposats pel professor/a. Els alumnes, en grups de 2, realitzaran la recerca a l'aula amb el suport del professor/a.
Criteris d'avaluació	Presentació del treball de recerca. Cada grup disposarà de 30 minuts per presentar el seu treball amb el suport de power point o similar. En l'avaluació es tindrà en compte la claretat de l'exposició, la utilització correcta de la terminologia, els continguts de la recerca, els aspectes formals i la correcta expressió escrita del treball escrit que es presentarà a la setmana següent. La nota serà la mitja de l'exposició i del treball escrit.

Percentatge de la qualificació final: 40%

Prova escrita

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	L'alumnat ha de demostrar l'assoliment dels coneixements de l'assignatura. En el transcurs del semestre es faran: - Dues proves escrites. relatives als continguts explicats en les sessions teòriques. Tindran consideració de "proves eliminatòries de matèria" - Una prova final, que serà la recuperació de la prova (o proves) eliminatòries de matèria teòrica que no s'hagin superat.
Criteris d'avaluació	Superació amb un mínim de 5 cadascuna de les proves eliminatòries de matèria . Les proves eliminatòries de matèria suspeses es podran recuperar en la prova final. En la prova d'avaluació extraordinària de febrer es recuperaran només aquelles parts de la matèria que no s'hagin superat en les proves anteriors.

Percentatge de la qualificació final: 50%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Els recursos bibliogràfics consten de:

- A) Bibliografia Bàsica, recomanada per completar l'estudi dels temes d'explicació i/o les orientacions pràctiques.
- B) Bibliografia complementària que permet una profundització i/o ampliació de les temàtiques explicades.
- C) Altres recursos que consten d'un llistat de diccionaris de terminologia, principals revistes de consulta de temàtica relacionades amb el turisme, principals publicacions de dades estadístiques en turismey pàgines webs en les que es pot trobar informació relacionada amb els continguts de l'assignatura.

Bibliografia bàsica

Alonso, J. & Pardo, C.J. (2009) *Geografia turística mundial*. Editorial Universitaria Ramón Areces, Madrid.
Diego A. Barrado & Jordi Calabuig (eds) (2001) *Geografia mundial del turisme*. Síntesis, Madrid.
C. Michael Hall & Stephen J. Page. (2005) *The geography of tourism and recreation :environment, place, and space*. Routledge, Abingdon, Oxon ; New York.
Alain Mesplier & Pierre Bloc-Duraffour (2000) *Geografia del turisme en el mundo*. Síntesis, Madrid.
Atlas de Geografia Universal. Ed. VOX. 2008

Bibliografia complementària

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	21100 - Geografia del Turisme
Grup	Grup 16, 1S, Menorca, GTUR
Guia docent	C
Idioma	Català

- Alonso, J. (2004) *Geografía de los recursos y actividades turística*. Editorial Universitaria Ramón Areces, Madrid.
- Alonso, J. (2004) *Geografía turística: general y de España*. Editorial Universitaria Ramón Areces, Madrid.
- Alonso, J. (2004) *Geografía turística: Europa y del resto del mundo*. Editorial Universitaria Ramón Areces, Madrid.
- Antón Clavé, S. & González Reverté, F. (coord) (2007) *A propósito del turismo. La construcción social del espacio turístico*. Editorial UOC, Barcelona.
- Apostopoulos, Y.; Loukissas, P.; i Leontidou, L. (eds) (2001) *Mediterranean Tourism. Facets of socioeconomic development and cultural change*. Routledge, Londres.
- Atchison, C. & MacLod, N.E. (2002) *Leisure and tourism landscapes: social and cultural geographies*. Routledge, Londres.
- Bigné, J.E. i López Castellón, D. (dirs.) (1999) *Planificación territorial y comercialización turística*. Universitat Jaume I, Castelló.
- Boniface, B. i Cooper, C. (2009) *Worldwide destinations. Casebook*. Routledge, Londres.
- Boniface, B. & Cooper, C. (2012) (6th edition) *Worldwide destinations. The geography of travel and tourism*. Routledge, Londres.
- Casari, M. i Pedrini, L. (1996) *Geografía del turismo*. Ulrico Hoepli, Milano, 2a ed.
- Crouch, D. (ed) (1999) *Leisure/tourism geographies: practices and geographical knowledge*. Routledge, Londres.
- Davidson, R. (2001) *Viajes y turismo en Europa*. Síntesis, Madrid.
- Fernández Fuster, L. (1991) *Geografía general del turismo de masas*. Alianza Editorial, Madrid.
- Gössling, S. (ed) (2004) *Tourism and development in Tropical Islands. Political Ecology perspectives*. Edward Elgar, Cheltenham.
- Gössling, S. i Hall, M.C. (eds.) (2006) *Tourism and global environmental change. Ecological, social, economic and political interrelationships*. Routledge, New York.
- Hall, C.M. i Page, S.J. (2005) *The geography of tourism and recreation: environment, place, and space*. Routledge, Abingdon, Oxon, New York.
- Harrison, D. (2001) *Tourism and the less developed world: issues and case studies*. CABI Pub, New York.
- Hazbun, W. (2008) *Beaches, Ruins, Resorts. The Politics of Tourism in the Arab World*. University of Minnesota Press, Minneapolis.
- Hiernaux, D. & Lindón, A. (eds) (2006) *Tratado de Geografía Humana*. Anthropos Editorial, México.
- Inglis, F. (2000) *The delicious history of the holiday*. Routledge, London, New York
- Ioannides, D. i Debbage, K. (ed) (1998) *The economic geography of the tourist industry: a supply side analysis*. Routledge, London.
- Ioannides, D.; Apostolopoulos, Y.; i Sonmez, S. (eds) (2001) *Mediterranean Islands and sustainable development. Practices, management and policies*. Continuum, London.
- Inskeep, E. (1994) *National and regional tourism planning :methodologies and case studies*. Routledge, London, New York.
- Jurdao, F. (ed) (1992) *Los mitos del turismo*. Endymion, Madrid.
- Leno Cerro, F. (1993) *Técnicas de evaluación del potencial turístico*. MICYT, Centro de Publicaciones, Madrid.
- Lew, A., Hall, C.M., Williams, A.M. (eds) (2004) *A companion to tourism*. Blackwell, Oxford.
- Lew, A.; Hall, C.M. i Timothy, D. (2008) *World Geography of travel and tourism*. Butterworth-Heinemann, Amsterdam, Londres.
- Lozato-Giotart, J.P. (1990) *Geografía del turismo: del espacio contemplado al espacio consumido*. Masson, Barcelona.
- Lozato-Giotart, J.P. (1990) *Mediterráneo y turismo*. Masson, Barcelona.
- Mowforth, M. i Munt, I. (2009) (3^a ed) *Tourism and sustainability: new tourism in the Third World*. Routledge, Londres.
- Segreto, L.; Manera, C. i Pohl, M. (eds) (2009) *Europe at the seaside. The economic history of mass tourism in the Mediterranean*. Bergham Books, Oxford.

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	21100 - Geografia del Turisme
Grup	Grup 16, 1S, Menorca, GTUR
Guia docent	C
Idioma	Català

- Sharpley, R. i Telfer, D.J. (ed) (2002) *Tourism and development. Concepts and issues*. Channel View Publications, Clevedon.
- Shaw, G. i Williams, A.M. (1994) *Critical issues in tourism. A geographical perspective*. Blackwell, Oxford.
- Shaw, G. i Williams, A.M. (2004) *Tourism and tourism spaces*. SAGE, London.
- Turner, L. i Ash, J. (1991) *La horda dorada. El turismo internacional y la periferia del placer*. Endymion, Madrid.
- Urry, J. (1990) *The tourist gaze*. Sage, London.
- Vera, F. (coord) (2011) *Análisis territorial del turismo y planificación de destinos turísticos*. Tirant lo Blanch, Valencia.
- Wahab, S. i Cooper, C. (ed) (2001) *Tourism in the age of globalisation*.by Routledge, London, New York.
- Williams, S. (1998) *Tourism Geography*. Routledge, London.

Altres recursos

1. DICCIONARIS

- Alcaraz Varó, E. (2006) *Diccionario de términos de turismo y de ocio: inglés-español; spanish-english*. Ariel, Barcelona.
- Jafari, J. (ed) (2000) *Encyclopedia of tourism*. Routledge, London.
- Montaner Montejano, J.; Antich Corgos, J. i Arcarons Simón, R. (1998) *Diccionario de turismo. Síntesis*, Madrid.

2. REVISTES

- ANNALS OF TOURISM RESARCH
- ANNALS OF TOURISM RESARCH EN ESPAÑOL
- CUADERNOS DE TURISMO.
- CURRENT ISSUES IN TOURISM
- ESTUDIOS Y PERSPECTIVAS EN TURISMO
- ESTUDIOS TURÍSTICOS
- HOSPITALITY MANAGEMENT
- HOSPITALITY AND TOURISM EDUCATOR
- HOSPITALITY RESEARCH JOURNAL
- INTERNATIONAL JOURNAL&TOURISM RESEARCH
- INTERNATIONAL TOURISM REPORTS
- JOURNAL OF HOSPITALITY & TOURISM RESEARCH
- JOURNAL OF SUSTANAIBLE TOURISM
- JOURNAL OF TOURISM STUDIES
- JOURNAL OF TRAVEL RESEARCH
- LEISURE RECREATION AND TOURISM ABSTRACTS
- LES CAHIERS DU TOURISME
- LOISIR&SOCIÉTÉ (SOCIETY AND LEISURE)
- LEISURE STUDIES. THE JOURNAL OF THE LEISURE STUDIES ASSOCIATION
- PAPERS DE TURISME
- REVUE DE TOURISME. THE TOURIST REVIEW. ZETISCHRIFT FÜR FREMDENVERKEHR. Aiest
- TOURISM ANALYSIS. INTERDISCIPLINARY JOURNAL
- TOURISM GEOGRAPHIES.
- TOURISM IN FOCUS
- TOURISM MANAGEMENT
- TOURISM RECREATION RESEARCH
- #### 3. DADES ESTADÍSTIQUES
- Anuario de Estadísticas de turismo. Yearbook of tourism statistics. OMT.
- Estadísticas de turismo. INSTITUTO DE ESTUDIOS TURÍSTICOS. Madrid.
- Estadístiques de turisme. Illes Balears. Conselleria de Turisme.

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	21100 - Geografia del Turisme
Grup	Grup 16, 1S, Menorca, GTUR
Guia docent	C
Idioma	Català

4. PÀGINES WEB

INTERNATIONAL ASSOCIATION OF SCIENTIFIC EXPERTS IN TOURISM. Aiest. <http://www.aiest.org>

ORGANIZACIÓN MUNDIAL DEL TURISMO. OMT/WTO

<http://www.unwto.org>

PACIFIC ASIA TRAVEL ASSOCIATION

<http://www.pata.org>

PROGRAMME DES NATIONS-UNIES POUR L'ENVIRONNEMENT (PNUE), INDUSTRIE ET ENVIRONNEMENT (PNUE/UNEP IE). TOURISM PROGRAMME

<http://www.unep.org>

WTTC (WORLD TRAVEL AND TOURISM COUNCIL)

<http://www.wttc.org>

COMMISSION EUROPÉENNE, DG XXIII, DIRECTION TOURISME

<http://europa.eu.int/en/comm/dg23/tourisme/tourisme.htm>

INSTITUTO DE ESTUDIOS TURÍSTICOS. MINISTERIO DE ECONOMÍA Y HACIENDA

<http://www.iet.tourspain.es>

WORLD LEISURE AND RECREATION ASSOCIATION

<http://worldleisure.org>

TRAVEL AND TOURISM RESEARCH ASSOCIATION

<http://www.ttra.com>

GOVERN BALEAR

www.caib.es

CENTRE D'INVESTIGACIÓ I TECNOLOGIES TURÍSTIQUES DE LES ILLES BALEARS. CITIB

<http://www.visitbalears.com>

WORLD WIDE FUND FOR NATURE. WWF

<http://www.panda.org>

THE ECOTOURISM SOCIETY. TES

<http://www.ecotourism.org>

WORLD HERITAGE CENTRE (UNESCO)

<http://www.unesco.org/whc>

UNESCO

<http://www.unesco.org>

ALBASUD: investigació i comunicació per al desenvolupament

<http://www.albasud.org/>

TOURSIMWATCH

<http://www.tourism-watch.de/en>

COODTUR. Red Interenacional de investigación en turismo, cooperación y desarrollo

<http://www.coodtur.org/>

UNED

<http://geografia-turistica-mundial.blogspot.com.es/>

